

Małgorzata Kurzyńska

Słupnica, st. 1, gm. Biskupiec, woj.
toruńskie, AZP 29-50/1

Informator Archeologiczny : badania 31, 267-268

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

nianych (nr 17 i 19), których wtedy nie eksplorowano. W 1997 r. w pierwszej fazie przystąpiono do usunięcia nawarstwień w tych obiektach. Stwierdzono, że były one zagłębione na około 40 cm. Fundamenty wykonano z belek wiązanych na zrąb, a ściany z dranic, plecionki i gliny. Obiekt 19 zniszczył konstrukcję podłogi obiektu 20, odkrytego na głębokości około -280 cm. Pod tymi konstrukcjami zalegała warstwa brązowej, torfiastej ziemi, przemieszanej z dużą ilością odpadków drewna. Warstwa ta sięgała do głębokości -300, -320 cm, do calca. Wykop V poszerzono w kierunku zachodnim o 5 m (wykop I/97). W obrębie tego wykopu znalazł się wykop założony w 1984 r. przez mgr. M. Urbańskiego, który przerwał eksplorację na głębokości -180 cm od poziomu 0. Odsłonięto zachodnie partie obiektów 17, 19 i 20. Zachodnią część wykopu zajmował wkop na obiekt 22. Był to obiekt dwufazowy, datowany na I (I faza) i II (faza II) połowę XV w. Odkryty fragment stanowił zapewne wschodnią końcówkę domu mieszkalnego zbudowanego przy Rynku. Był to budynek podpiwniczony, którego fundamenty stanowiły belki wiązane na zrąb. Na rogach, w niewielkich, prostokątnych zagłębieniach umieszczono słupy wzmacniające ściany zbudowane z dranic o wymiarach w przekroju 12 x 13 cm. Dranice ustawiono po stronie zewnętrznej belek fundamentowych, w wąskim wkopie. Dodatkowo wzmocniono je, zasypując przestrzeń między ścianą wkopu na obiekt a dranicami łożową gliną barwy szaroniebieskiej. Wnętrze obiektu wysypano drobno tłuczoną cegłą, która tworzyła klepisko w piwnicy. Budynek został zniszczony przez pożar, zgłiszcza częściowo usunięto, częściowo wyrównano gliną. Postawiono nowe ściany z dranic i słupów oraz słupy podpierające strop. Podłogę wysypano piaskiem. Obiekt ten także spłonął. W wypełniku natrafiono na ułamki ceramiki, w tym fragmenty naczyń kamionkowych, ułamki szkła naczyniowego i kości zwierzęce. Z belek i dranic pobrano próby i oddano do analizy dendrochronologicznej w Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie.

Badania nie będą kontynuowane.

SŁAWNO, gm. loco, woj. śląskie, AZP 11-26/-

- relikty umocnień obronnych miasta lokacyjnego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Piotra Wawrzyniaka (Pracownia Naukowo-Badawcza Pracowni Konserwacji Zabytków sp. z o.o. w Poznaniu). Finansowane przez Urząd Miasta Sławna.

Badania miały charakter ściśle ratowniczy, wyprzedzały prace ziemne inwestycyjne przy budowie kolektora sanitarnego. Badania prowadzone były w obrębie pięciu wykopów sondażowych o łącznej powierzchni 39 m² do poziomu calca. Odsłonięto relikty umocnień obronnych z około połowy XI-V-go wieku, uchwycono w nawarstwieniach kulturowych moment ich rozbiórki. Niżej pod stopami fundamentowymi zalegały warstwy calcowe. Zarejestrowano sytuację stratygraficzną, ceramikę naczyniową, kafle oraz zwierzęce szczątki kostne, dla których wykonano analizę archeozoologiczną.

Materiały znajdują się w Muzeum w Lęborku, dokumentacja w PSOZ w Słupsku.

Badania nie będą kontynuowane.

SŁUPNICA, st. 1, gm. Biskupiec, woj. toruńskie, AZP 29-50/1

- grodzisko średniowieczne (XIV i pocz. XV w.)

Badania sondażowe (wiercenia), przeprowadzone w czerwcu przez mgr Małgorzatę Kurzyńską (Muzeum w Grudziądzu). Finansowane przez Nadleśnictwo Jamy, Urząd Gminy Biskupiec. Drugi sezon badań.

Kontynuowano badania rozpoczęte w 1996 r.; wykonano serię odwiertów na obiekcie i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Celem badań było rozpoznanie i ewentualna korelacja sytuacji stratygraficznej. Pozwoliły one również na określenie zasięgu obszaru wykorzystywanego osadniczo w bezpośrednim sąsiedztwie grodziska. Potwierdzono ustalenia chronologiczno-stratygraficzne poczynione w sezonie 1996, które określają chronologię stanowiska na XIV i początek XV wieku.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum w Grudziądzu i w PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Solniki, st. 2, gm. Zabłudów, woj. białostockie - patrz: okres nowożytny

STARY DYBÓW, st. XI, gm. Radzymin, woj. warszawskie, AZP 52-68/123

- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego
- ślady osadnictwa nowożytnego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 31 października do 16 listopada przez mgr. Sławomira Żółkowskiego (P.H.U. „ANWIT”). Finansowane przez Dyрекcję Okręgową Dróg Publicznych w Warszawie.

Stanowisko Stary Dybów st. XI, położone na krawędzi doliny rzeki Rządzy, przecinane prawą jezdnią budowanej obwodnicy, przebadano, zakładając wykop o powierzchni 1 ara. Badania nie wykazały tu żadnych obiektów ani też warstw kulturowych. Stwierdzono jedynie występowanie bardzo nielicznych fragmentów ceramiki nowożytnej i późnośredniowiecznej w warstwie łąkowego humusu. Prawdopodobnie stanowisko to nie sięgało tak daleko na południowy wschód, bowiem na przebadanym obszarze znajdują się wyraźne ślady działalności rzecznej (dno rzeki, warstwa łąkowego humusu).

STARY DYBÓW, st. XII, gm. Radzymin, woj. warszawskie, AZP 52-68/124

- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego
- ślady osadnictwa nowożytnego

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 31 października do 16 listopada przez mgr. Sławomira Żółkowskiego (P.H.U. „ANWIT”). Finansowane przez Dyрекcję Okręgową Dróg Publicznych w Warszawie.

Stanowisko Stary Dybów st. XII, położone na krawędzi doliny rzeki Rządzy (na południe od stanowiska Stary Dybów st. XI), przebadano, zakładając wykop o powierzchni 0,5 ara. Badania nie wykazały tu żadnych obiektów ani też warstw kulturowych, poza kilkoma fragmentami ceramiki nowożytnej i późnośredniowiecznej w warstwie łąkowego humusu. Zapewne teren, przez który przechodzi prawy pas budowanej autostrady, znajdował się poza zasięgiem tego stanowiska (jak też stanowiska Stary Dybów st. XI), ze względu na jego niskie położenie w strefie zalewowej rzeki Rządzy.

Stary Dybów, st. XIII, gm. Radzymin, woj. warszawskie - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Sulejów-Podklasztorze, st. 1, gm. loco, woj. piotrkowskie - patrz: wczesne średniowiecze

SZCZĘSNE, st. II, gm. Purda, woj. olsztyńskie,

- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego

Nadzory archeologiczne przy pracach ziemnych pod budowę domów mieszkalnych, przeprowadzone w marcu przez mgr. Adama Mackiewicza (ARCHEO-ADAM). Finansowali A. Ruta i E. Pliszka. Nadzorowano łącznie powierzchnię 276,25 m.

Decyzja o przeprowadzeniu nadzorów archeologicznych w obrębie st. II podyktowana była wcześniejszymi badaniami AZP, w wyniku których stwierdzono występowanie na powierzchni późnośredniowiecznego materiału ceramicznego. Wykop I miał wymiary 13,30 x 12,50 m. i zorientowany został swoją dłuższą osią w układzie wschód-zachód. Ponieważ usytuowany był w terenie o dużych deniwelacjach powierzchniowych, jego głębokość była bardzo zróżnicowana: w najgłębszym miejscu, tj. w narożniku północno-wschodnim miał około 1,2 m głębokości, natomiast w narożniku południowo-zachodnim i w części zachodniej oraz południowej jego głębokość była równa istniejącej powierzchni terenu. Tak więc uzyskano jedynie dwa profile obwodowe: północny i wschodni. Wystąpiły tu jedynie nawarstwienia jałowe w postaci wierzchniej warstwy próchnicznej o miąższości nieprzekraczającej 0,3 m i zalegające bezpośrednio pod nią nawarstwienia calcowe w postaci brązowej i brunatnej zbitej gliny zwałowej pochodzenia polodowcowego. Brak warstw kulturowych oraz obiektów nieruchomych może być wynikiem usytuowania go na szczycie niewielkiego wzniesienia, po jego stronie południo-